

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

«Πηνελόπη»

ΚΩΜΩΔΙΑ ΤΟΥ Σ. ΜΩΜ

ΘΕΑΤΡΟ - ΘΙΑΣΟΣ

Κας Κ. ΑΝΔΡΕΑΔΗ

Κριτικό σημείωμα του

Κ. ΠΟΛ. ΜΟΣΧΟΒΙΤΗ

Τὸ θράδυ τῆς Παρασκευῆς —21 'Ιουλίου —ἡ κ. Κατερίνα 'Ανδρεάδη ἔδωσε σὲ «πρώτη» τὴν «Πηνελόπη» τοῦ Σώμερσετ Μώμ, τρίπρακτῆ κωμῳδία, μὲ σκηνοθεσία τῆς ἰδίας, σκηνογραφίες (χωρὶς τίποτε τὸ ἰδιάζον) τοῦ κ. Ν. Ζωγράφου καὶ μετάφρασι ἀρκετὰ κατῆ) τοῦ κ. Σπηλιωτοπούλου.

Ὁμολογουμένως δὲν φαντάζομαι τί καλύτερο θὰ μπορούσε ν' ἀνεβάσῃ ἡ κυρία 'Ανδρεάδη στὴν ἐποχὴ αὐτῆ τῶν φοβερῶν καυμάτων πού εἶνε ζήτημα ἂν μπορῆ κανεὶς νὰ δῆ στὸ θέατρο ἔστω καὶ πράγματα ἐλαφρὰ, εὐχάριστα, μὴ ζητοῦντα διανοητικὴ προσπάθεια καὶ μὴ προκαλοῦντα συγκινήσεις. Ἡ «Πηνελόπη» τοῦ Μώμ εἶνε ἀκριβῶς τὸ «ἔργον τύπος» αὐτοῦ τοῦ εἶδους. Ἄπλό, δροσερό, εὐχάριστο, μὲ χαρακτηριστὰς ζωγραφισμένους καλά, ἀλλὰ μὴ παρουσιάζοντας τίποτε τὸ ἰδιαίτερος θαρῶν, δυσκολονόητο ἢ ἐντυπωσιακὸ, ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν «εὐχάριστων κωμωδιῶν» τοῦ Μώμ. Εἶνε ἀπὸ τίς κωμωδίες γιὰ τίς ὁποῖες (ὅπως καὶ ἄλλοτε ἔγραψα ἐξ ἀφορμῆς ἔργου τοῦ ἰδίου συγγραφέως παιχθέντος πάλιν ἀπὸ τὴν κυρίαν 'Ανδρεάδη εἰς τὸ χειμερινὸν θέατρον τῆς πλατείας Ἁγίου Γεωργίου Καρύτση) οἱ Ἕλληες φεύγοντας ἀπὸ τὸ θέατρο, λέγουσιν : «'Αὐτὸ τοῦ μπέντ» «Κί' ἔτσι στὸ κρεβάτι». Ἔργα καλῆς ἄψεως καὶ ἡσυχου ὕπνου μετὰ τὸ θέατρον, πού τελειώνουν σὲ ἴσῳ γάμο, συμφιλίωσι, τακτικῶς εἰς τὸ καθολικὸ «χάπυ F» τέλος πάντων.

Ἡ Πηνελόπη (Κατερίνα 'Ανδρεάδη) νέα κοπέλλα, παντρεμένη ἀπὸ πενταετίας, λατρεῖ πάντοτε τὸν ἄνδρα τῆς, τὸ γιατρὸ Ὁφάρελ (κ. Γιάννης Ἀποστολίδης). Ὁ γιατρός εἶνε κουρασμένος — χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίῃ — ἀπὸ τὴν ἐπίμονη καὶ ἀνεξάντλητη σὲ στερεότυπες ἐκδηλώσεις ἀγάπης τῆς γυναίκας του. Μολονότι λοιπὸν κί' αὐτὸς λ.

τρεῖει πάντα τὴν Πηνελόπη (τὰ πέντε ἔτη τοῦ γάμου τους ἔχουν περάσει σὰ μίᾳ διαρκῆς σελήνῃ μέλιτος) τὴν ἀπατᾷ ἀπὸ τινος μὲ τὴν στενὴν τῆς φίλην Ἄντα Φέργκυσσον (κ. Μαίρη Ρώμα) σύζυγον ἀξιοματικῶς τοῦ ναυτικοῦ εὐρισκομένου μὲ τὸ πλοῖο του στὴ Μάλτα καί... λίαν ἀνεκτικοῦ, ἐὰν ὑπάρχῃ (διότι μᾶλλον φαίνεται νὰ εἶνε πρόσωπον μυθικὸν ἐπινοηθὲν ἀπὸ τὴν «ζωντοχίρα» παρδαλὴν Φέργκυσσον).

Ἡ Πηνελόπη ἀποφασίζει νὰ χωρῖσῃ τὸν ἄνδρα τῆς. Συγκαλεῖ λοιπὸν διὰ τὴν λήψιν ἀποφάσεων, στὸ σπίτι τῆς, τοὺς δικούς τῆς: Τὸν πατέρα τῆς, καθηγητὴν τῶν μαθηματικῶν Γκολάιτλ (Δ. Σταρένιος). Ἀποδεικνύεται ἔχων πείραν τῆς ζωῆς, τῶν γυναικῶν καὶ τῆς ψυχολογίας τοῦ συζύγου πού... τρυφερὰ σὲ ξένα ἀμπελία, τὴν καὶ τέτοιαν ὥστε δὲν φαίνεται ὅτι θὰ μπορούσε νὰ τὴν ἔχη ἀποκτήσει ἐὰν στὴ ζωὴ του ὡς παιδρευμένου πειρορίζετο μόνον στὶς ἀλγεβρικές του ἐξιιώσεις.

Τὴ μητέρα τῆς ('Ανθὴ Μηλιάδη): Ἀσχολεῖται πρὸς τὸ παρὸν μὲ τὸ ἔργον τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῶν κανιθάλων.. ἀπὸ μακρὰ. Προηγουμένως ἔχει φαίνεται ψῆσει καταλλήλως τὸ ψάρι στὰ χεῖλη τοῦ μαθηματικοῦ συζύγου τῆς, «φλερτάρουσα» πότε μὲ τὴν θεοσοφίαν, πότε μὲ δὲν ξέρω ποιὸν ἄλλου εἶδους σύλλογο εὐποίτας, ἀπὸ κείνους τῆς ἀνακαλύψεως τῶν ὁποίων τὸ μυστικὸν μόνον οἱ Ἕλληες — καὶ πρὸ πάντων οἱ Ἕγγλέζες μίσσες — ἔχουν.

Τὸ θεῖο τῆς Ντέβυ Μπάρλο (κ. Δαμασιώτης). Αὐτὸς ἔχει τὴν λόξα τοῦ σνομπισμοῦ. Διαρκῶς ψάλλει τὸν ὕμνον τῶν «καλῶν οἰκογενειῶν» καὶ τοῦ «καλοῦ κόσμου». Λέει «τίς δούκισσες μὲ τὰ μικρὰ τους ὀνόματα» καὶ εἶνε κούφιος, ἐγωϊστὴς, φλύαρος καὶ ἀνόητος ὅπως.. πρέπει νὰνα κανεὶς γιὰ νὰ καταντᾷ σνομπ.

Ἐνα οἰκογενειακὸ δικηγόρο.. γιὰ τὸν τύπο ἀπλῶς καλούμενο. Εἶνε ὁ Μπέτσγουορθ (Γ. Γιολόσης).

Ὅλοι αὐτοὶ κί' εἰναι δι' ἰδίου ἑκάστος τηλεγραφίματος μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάρχει μίᾳ μυστηριώδους λέξις ἢ φράσις ἀναφερομένη στὴν ..ειδικότητα ἢ τίς μωρὲς μανίαις τοῦ καθενός. Τὸ τηλεγράφημα ἀφνης τῆς μητέρας μιλάει καὶ γιὰ μίᾳ ἱεραποστολῇ. Τοῦ πατέρα γιὰ (Συνέχεια εἰς τὴν 4ην σελίδα).

(Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος)
Ἐνα δεκαδικὸ ἀριθμὸ. Τοῦ δικηγόρου γιὰ προσωρινὰ μέτρα. Τοῦ σνόμπ θεῖου γιὰ μίᾳ μεγάλη δούκισσα καὶ οὕτω καθεξῆς. Τέχνασμα προοριζόμενον νὰ συγκινήσῃ τοὺς κληθέντας ὥστε νὰ σπεύσουν εἰς τὴν συγκέντρωσιν, ὅπου ἐξηγῆται ἔπειτα ἡ Πηνελόπη.

Τὸ οἰκογενειακὸν συμβούλιον γίνεται. Ἡ Πηνελόπη ἐκθέτει τὴν κατὰστασιν καὶ δηλώνει ὅτι «θὰ χωρῖσῃ». Ὁ σοφὸς μαθηματικὸς πατέρας τῆς ὁμῶς ἔχει ἀντίθετη γνώμη. Τὴν ἀναπτύσσει: «Παιδί μου, τῆς λέγει, μικρὴν τρελλαινόσουνα γιὰ τὸ παγωτὸ φράουλα. Φαντάζεσαι τί θὰ συνέβαινε ἂν σοῦδιναν πρῶτῃ, μεσημέρι, ἀπόγευμα, θράδυ παγωτὸ φράουλα;

—Στομαχιάζω καὶ νὰ τὸ σκεφθῶ..

—Αἶ, αὐτὸ ἔπαθε καὶ ὁ ἄνδρας σου. Πρῶτῃ, μεσημέρι, ἀπόγευμα, θράδυ, παγωτὸ φράουλα τοῦ σερβίρεις. Διαρκῶς τοῦ προσφέρεις τὴν ἀγάπην σου. Ὅταν γυρίζῃ, θὰ σὲ θρῆ στὴν πόρτα νὰ τὸν φιλήσῃς. Ὅταν θέλῃ νὰ καπνίσῃ τὴν πίπα του καὶ νὰ διαβάσῃ τὴν ἐφημερίδα του ἐσὺ θὰ καθῆσῃ στὸ μπράτσο τῆς πολυθρόνας του καὶ θὰ θάλλῃς τὸ χεῖρι σου γύρω στὸ λαιμὸν σου. Δὲν μπορεῖ νὰ φύγῃ χωρὶς νὰ τὸν ρωτήσῃς πότε θὰ ξαναγυρίσῃ. Δὲν εἶνε δυνατόν νὰ γυρίσῃ χωρὶς ν' ἀκούσῃ τὸ αἰῶνιο «ποῦ ἦσουν ; Τί ἔκανες ;» Παγωτὸ φράουλα διαρκῶς, τέλος πάντων..».

Ὁ καθηγητὴς διδίδει στὴν κόρη του συμβουλές.. ἀνάλογες. Ἡ Πηνελόπη τίς ἐφαρμόζει μὲ ἀποτελεσματικὰ, φυσικὰ, ὅτι ὁ σύζυγος φρονιμῶς γυρίζει πίσω καὶ ζητᾷ αὐτὸς πλέον τὸν ἔρωτα τῆς γυναίκας του. ἐνῶ ἡ Φέργκυσσον φεύγει μὲ τὸ θεῖο, τὸ σνόμπ, γιὰ ἕνα ταξιδάκι στὸ Παρίσι. «Χάπυ ἔντ» καθολικό.

Αὐτὸ εἶνε τὸ ἔργο.

